

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Біологія та здоров'я людини»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.05 Біологія та здоров'я людини
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини»)

Професійна кваліфікація: вчитель біології та основ здоров'я

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В. С. Курило

(протокол № 11 від 26.06.2020 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію
з 01 липня 2020 р.

В. о ректора _____ С. В. Савченко

(наказ № 86-ОД від 26.06.2020 р.)

Старобільськ, 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО проєктною групою зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка».

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Вовк Сергій Володимирович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та агрономії;

Котенєва Ірина Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та агрономії;

Боярчук Олена Дмитрівна, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри анатомії, фізіології людини та тварин;

Мацай Наталія Юріївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та агрономії.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.05. Біологія та здоров'я людина
Освітня кваліфікація:	бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини»)
Професійна кваліфікація:	вчитель біології та основ здоров'я

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

_____ Д.В. Ужченко

« 26 » 06 2020 р.

В.о. завідувача навчального відділу

_____ В. В. Леснова

« 26 » 06 2020 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

СТАНИЧНО-ЛУГАНСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВІДДІЛ ОСВІТИ

вул. Центральна, 17-А, смт. Станично-Луганське, Луганська область, 93600, Україна
тел. (0 272) 31369, st_roo@i.ua. Код ЄДРПОУ 02141779

19.05.2020 р. № 472

На № _____ від _____

РЕЦЕНЗІЯ

на освітні програми

Середня освіта. Біологія та здоров'я людини

першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти
(галузь знань 01 Освіта, спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я
людини))

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Сьогодні освіта в Україні зазнає кардинальних перебудов, зумовлених інтеграцією цієї ланки в європейський освітній простір. Відбувається перехід до Нової української школи, впроваджуються зміни на всіх ланках середньої та вищої освіти. Виконавцем, найбільш дієвою складовою цих змін, постає вчитель або викладач. У цій ситуації заклади вищої освіти, в тому числі й Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, мають відповісти на суспільний запит щодо підготовки такого вчителя, який буде здатен працювати в сучасному освітньому середовищі.

Проаналізувавши подані на рецензію освітні програми, зазначаємо, що в них враховані виклики, які є предметом обговорень, моніторингу, звернень педагогічної спільноти: сфокусовано увагу на педагогічній складовій при визначенні необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема, здатності моделювати інноваційне освітнє середовище, включаючи інклюзивну освіту, планувати й організовувати освітній процес, прогнозувати його основні показники, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології.

Структура та зміст програм засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем біології, дидактики і психології. Всі освітні компоненти, передбачені освітніми програмами, відповідають сучасним запитам щодо

підготовки фахівців у галузі психолого-педагогічної діяльності, формують ключові загальні та фахові компетентності. Переважна частка освітніх компонентів фокусується на набуття здобувачами освіти спеціальних знань, умінь та навичок, зумовлених як особливостями професійної діяльності вчителя біології та вчителя основ здоров'я, так і змістом чинних шкільних програм з біології та основ здоров'я.

Структурно-логічна схема рецензованих освітніх програм, перелік освітніх компонентів дозволяє зробити висновок, що вони цілком відповідають компетентнісній моделі випускника.

Однією з переваг рецензованих освітніх програм в частині освітніх компонентів професійного циклу є врахування вимог потенційних роботодавців.

Отже, рецензовані освітні програми Середня освіта. Біологія та здоров'я людини першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти мають необхідні структурні та змістові складові, відповідають основним вимогам роботодавців, а тому можуть бути рекомендовані для впровадження в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Начальник відділу освіти Станично-Луганської
райдержадміністрації

В. Ф. Коновалова

ВІДГУК
зовнішнього стейкхолдера
на освітні програми підготовки бакалаврів та магістрів
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Освітні програми підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка розроблені з метою імплементації Наказу МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Відмітною ознакою освітніх програм є розуміння їхніми розробниками єдності актуальних завдань вищої освіти на сучасному етапі її розвитку та освітніх компонентів професійного спрямування в підготовці вчителя біології та основ здоров'я.

Особливо варто відзначити чітку розробленість нормативного змісту професійної компоненти підготовки здобувачів вищої освіти, який визначено в термінах та результатах навчання (сукупність знань, умінь, навичок). Розробляючи зміст підготовки майбутніх фахівців, укладачі орієнтувались на сучасні освітні технології, які вже довели свою ефективність: проблемно-розвивальні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектні, контекстного навчання та інші. Проведений аналіз засвідчив, що їх розробники врахували кращий міжнародний та національний досвід підготовки педагогічних працівників, а визначені програмні результати навчання повністю корелюють з програмними компетентностями.

Обґрунтованість структури та змісту освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) дозволяє зробити висновок про те, що їх впровадження дозволяє створити освітнє середовище, яке, на нашу думку, забезпечуватиме формування готовності майбутніх учителів біології та основ здоров'я до виконання завдань інноваційного характеру, успішно здійснювати професійну діяльність.

Таким чином, освітні програми підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка відповідають вимогам до такого виду документів і їх можна рекомендувати до впровадження.

Рецензент:

Методист кафедри природничо-наукових
дисциплін та методики їх викладання
Луганського ОНПО

Підпис Н. В. Капацій засвідчую
інспектор з кадрів Луганського ОНПО

Капацій

Н. В. Капацій

Тімошина

І. І. Тімошина

ВІДГУК
зовнішнього стейкхолдера Людмили Миколаївни Коломієць
на освітні програми «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» першого та
другого рівнів вищої освіти
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Якісно нової підготовки майбутніх учителів, у тому числі й учителів біології та основ здоров'я, потребує Нова українська школа. Звідси актуальність і доцільність розробки освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка є очевидною.

Виходячи із завдань і сутності професійної діяльності вчителя, в освітніх програмах визначені програмні компетентності. Вони розподілені на загальні та фахові, розміщені в логічній послідовності, що дозволяє чітко уявити компетентнісну модель випускника зазначеної спеціальності. Фахові компетентності повністю відображають специфіку професійної діяльності саме вчителя біології та основ здоров'я.

Визначені освітніми програмами результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їхньої професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці.

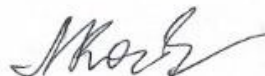
Проведений аналіз засвідчив, що визначені програмні результати навчання повністю корелюють з програмними компетентностями.

Формування у здобувачів вищої освіти програмних компетентностей та результатів навчання забезпечується низкою загальних та професійних освітніх компонентів. Слід зазначити їхню повну відповідність меті освітніх програм, якою є підготовка висококваліфікованого вчителя біології та основ здоров'я, здатного розв'язувати складні завдання і проблеми, пов'язані з навчанням та вихованням у закладах загальної середньої освіти в умовах невизначеності глобального освітнього простору. Різноманітність освітніх компонентів є збалансованою; вони логічно послідовно викладаються протягом періоду навчання здобувачів вищої освіти, поєднують теоретичне навчання й практичну підготовку, що визначає ефективність і результативність освітньому процесу.

Прозорість і зрозумілість структури та змісту освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) дозволяє зробити висновок про те, що їх впровадження дозволить створити оптимальне освітнє середовище здобувачеві вищої освіти для формування на належному рівні загальних та професійних компетентностей у галузях біології, педагогіки та психології, що сприятиме вільному доступу до працевлаштування.

Рецензовані освітні програми віддзеркалюють сучасні вимоги до випускників спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), відповідають запитам практичного використання, а тому можуть бути рекомендованими для використання в університеті.

Рецензент:
вчитель біології
Старобільської загальноосвітньої
школи II-III ступенів № 2

Л. М. Коломієць

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	бакалавр; бакалавр із середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я кваліфікація присвоюється за результатами успішного проходження підсумкової атестації
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів, термін навчання – 3 роки і 10 місяців
Наявність акредитації	- Акредитаційна комісія України; - Сертифікат УД №13005387 від 3 липня 2018 р.; термін дії – до 1 липня 2026 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	наявність повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня «молодший бакалавр»
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://luguniv.edu.ua

2. Мета освітньої програми

Підготовка вчителя біології та основ здоров'я, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в ході здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, які передбачають застосування теорій та методів біологічних, психолого-педагогічних наук і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 01 Освіта; Спеціальність – 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, має прикладну орієнтацію. Передбачає оволодіння фундаментальними знаннями, вміннями та навичками з біологічних та суміжних дисциплін і методик їх викладання, педагогіки, психології, необхідних для успішної організації і здійснення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Ключові слова: біологія; здоров'я людини; методика викладання, педагогіка, психологія, теорія виховання; освітні технології.
Особливості програми	Програма передбачає підготовку випускників до ефективного здійснення фахової діяльності щодо впровадження сучасних педагогічних та інформаційних технологій в освітній процес у закладах загальної середньої освіти. Розширення кваліфікаційних можливостей за рахунок опанування компетентностей дисциплін вибіркового блоку. Програма складається з двох циклів та підсумкової атестації: <ul style="list-style-type: none">● цикл загальної підготовки (обов'язкові освітні компоненти – 58,5 кредитів ЄКТС, вибіркові освітні компоненти – 15 кредитів ЄКТС);● цикл професійної підготовки (обов'язкові освітні компоненти – 121,5 кредитів ЄКТС, у тому числі практики – 19,5 кредитів ЄКТС, вибіркові освітні компоненти – 45 кредитів ЄКТС).

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого

навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	<p>Сфера працевлаштування – заклади загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти учнівської молоді; заклади спеціалізованої освіти (початкової і профільної мистецької; спортивної, що набувається одночасно із середньою освітою).</p> <p>Особа, яка здобула ступінь бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК 003:2010 та НКУ «Класифікатор професій-2016»), а саме:</p> <p>вчитель біології (лист МОН №1/9-736 від 06.12.2007 р.); вчитель основ здоров'я (лист МОН №1/9-736 від 06.12.2007 р.); асистент біолога (КОД КП – 3211); асистент вчителя (КОД КП – 3340); викладач-стажист (КОД КП – 3340); лаборант (освіта) (КОД КП – 3340).</p> <p>Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): 85.31 Загальна середня освіта; 85.32 Професійно-технічна освіта.</p>
<i>Подальше навчання</i>	<p>Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за відповідною або спорідненою спеціальністю.</p>
5. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання на основі компетентнісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів.</p> <p>Форми навчання: Аудиторні: лекції, практичні заняття та семінари, лабораторні заняття, групові консультації; позааудиторні: індивідуальні консультації, виробничі та навчальні практики.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі, частково-пошукові, інтерактивні, практичні.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетський освітній портал для студентів денної та заочної форм</p>

	навчання.
Оцінювання	<p>Поточне та проміжне оцінювання навчальних досягнень здійснюється як за національною шкалою, так і за 100-бальною шкалою та оцінками ЄКТС.</p> <p>Види контролю: поточний, модульний контроль у таких формах: усне опитування, тестування знань та вмій, письмові контрольні роботи, реферати тощо.</p> <p>Семестрове оцінювання з дисциплін: захист звітів з навчальних та виробничих практик, захист курсових робіт, заліки, письмові та тестові экзамени.</p> <p>Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного іспиту зі спеціальності.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні практичні завдання у фаховій діяльності, що передбачають застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини.</p> <p>ЗК 2. Соціальна активність та відповідальність, толерантне ставлення до різних думок і поглядів в умовах полікультурного середовища.</p> <p>ЗК 3. Визнання та дотримання етичних аспектів професійної діяльності, гендерної та соціальної рівності, інтелектуальної чесності, безпеки життєдіяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність до адаптації та свідомої дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 5. Здатність змінювати стратегію прийняття рішень у залежності від об'єктивних трансформацій системи освіти.</p> <p>ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, обробки, критичного аналізу інформації різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Навички використання інформаційних і</p>

	<p>комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати як самостійно, так і в команді, володіти навичками міжособистісної взаємодії.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Знання та розуміння предметної галузі (біологія та здоров'я людини), специфіки професійної діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків відповідно до вимог стандарту базової середньої освіти.</p> <p>ФК 3. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ФК 5. Здатність до пошуку ефективних шляхів пробудження внутрішніх мотивів дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 6. Забезпечення охорони життя і здоров'я учнів (у тому числі з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК 7. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ФК 8. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.</p> <p>ФК 9. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та використовувати їх для характеристики живих систем різного рівня організації.</p> <p>ФК 10. Здатність відбирати, визначати, систематизувати, класифікувати, описувати біологічні об'єкти, явища та процеси за сучасними підходами та критеріями й використовувати отримані дані в освітньому процесі.</p> <p>ФК 11. Здатність до перенесення системи наукових знань у площину навчальних предметів «Біологія», «Основи здоров'я», здійснення структурування навчального матеріалу.</p> <p>ФК 12. Здатність застосовувати сучасні методики й освітні технології, в тому числі інформаційні, для</p>

	<p>забезпечення якості освітнього процесу з біології та основ здоров'я відповідно до поставлених завдань.</p> <p>ФК 13. Здатність до організації науково-дослідної роботи учнів, в тому числі експериментальної.</p> <p>ФК 14. Здатність готувати й обирати дидактичні та методичні матеріали для успішного розв'язування професійних завдань.</p> <p>ФК 15. Здатність демонструвати значення біологічних знань у повсякденному житті людини, для цілей збереження біорізноманіття та сталого (збалансованого) розвитку.</p> <p>ФК 16. Здатність застосовувати знання з біології та основ здоров'я людини для формування навичок здорового способу життя, виживання при зміні умов існування.</p> <p>ФК 17. Здатність здійснювати інтеграцію змісту, форм і методів навчання біології та основ здоров'я з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p><i>Знання</i></p>	<p>РНЗ 1. Знання основ філософії, державності і культури України, що сприяють соціалізації особистості, розвитку її загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, сприйняттю загальнолюдських цінностей.</p> <p>РНЗ 2. Розуміння значення культури як форми людського існування, вміння цінувати мультикультурність світу і керуватися в своїй діяльності сучасними принципами поваги, толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>РНЗ 3. Знання української мови та однієї з іноземних мов на рівні, необхідному для виконання професійних функцій, спілкування з колегами та цільовою аудиторією.</p> <p>РНЗ 4. Знання і розуміння основ загальної екології, принципів коеволюції суспільства та природи, механізмів функціонування природних систем, принципів оптимального природокористування й охорони природи.</p> <p>РНЗ 5. Знання сучасної системи організації природи, закономірностей будови, функціонування біологічних систем, їх розвитку і взаємодії, основних функціональних особливостей для підтримання сталості</p>

	<p>складу, структури, взаємозв'язків із неживою природою.</p> <p>РНЗ 6. Знання та розуміння основ біологічних наук, сучасної термінології, наукових понять, законів, концепцій, вчень і теорій на рівні, необхідному для виконання професійних функцій.</p> <p>РНЗ 7. Знання будови та основних функціональних особливостей і механізмів підтримання життєдіяльності та гомеостазу живих організмів.</p> <p>РНЗ 8. Знання будови й функцій організму людини, основ здорового способу життя, принципів збереження і зміцнення здоров'я.</p> <p>РНЗ 9. Знання психолого-педагогічних основ організації освітнього процесу у закладах освіти різних рівнів.</p> <p>РНЗ 10. Знання загальних закономірностей розвитку особистості, проявів особистісних якостей, вікових особливостей учнів, психології шкільного віку.</p> <p>РНЗ 11. Знання та розуміння особливостей різнорідних груп учнів, демонстрування готовності застосовувати диференційні підходи до їх навчання, організовувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.</p> <p>РНЗ 12. Знання сутності та змісту сучасних принципів, методів, форм організації, технологій навчання біології та основ здоров'я.</p>
<p>Уміння</p>	<p>РНУ 1. Уміння аналізувати державні нормативні документи для організації і здійснення освітнього процесу, створення рівноправного і справедливого освітнього середовища.</p> <p>РНУ 2. Володіння культурою мислення, здатність до аналізу, синтезу, узагальнення в професійній діяльності.</p> <p>РНУ 3. Здатність проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, створювати рівноправний і справедливий мікроклімат у процесі фахової діяльності незалежно від соціально-культурно-економічного оточення.</p> <p>РНУ 4. Уміння сприймати критику, аргументовано критикувати особистість, самокритично ставитись до своїх вчинків та рецензувати результати роботи.</p> <p>РНУ 5. Уміння здійснювати індивідуальний та диференційований підхід до учнів із різним рівнем інтелектуального розвитку, мислинневих операцій та потреб.</p> <p>РНУ 6. Уміння організовувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позакласній діяльності.</p> <p>РНУ 7. Оперування базовими категоріями та поняттями</p>

спеціальності.

РНУ 8. Уміння застосовувати знання суміжних наук для пояснення біологічних явищ та процесів.

РНУ 9. Уміння планувати освітній процес з біології та основ здоров'я, моделювати різні форми навчальних та виховних занять для різних категорій тих, хто навчається, відбирати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби навчання для формування в учнів предметних компетентностей.

РНУ 10. Уміння доступно транслювати систему наукових біологічних знань у площину навчальних предметів «Біологія», «Основи здоров'я» з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.

РНУ 11. Уміння встановлювати міжпредметні зв'язки біології з іншими предметами для формування в учнів цілісної картини світу.

РНУ 12. Уміння застосовувати знання сучасної біології для пояснення будови і функціонування організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодії і взаємозв'язків, походження, класифікації, значення, використання та поширення.

РНУ 13. Уміння характеризувати природні системи різного рівня організації, пояснювати їх роль, використовувати знання для їх охорони, відтворення та збалансованого розвитку.

РНУ 14. Володіння формами і методами виховання й розвитку учнів на уроках і в позакласній роботі, вміння відслідковувати динаміку особистісного розвитку дитини.

РНУ 15. Уміння об'єктивно й чесно діагностувати навчальні досягнення учнів за допомогою сучасних методів.

РНУ 16. Уміння роз'яснювати вплив способу життя на функціонування організму людини та на стан її здоров'я в цілому, формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя.

РНУ 17. Володіння навичками проведення елементарних біологічних та психолого-педагогічних досліджень.

РНУ 18. Уміння виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії та використовувати їх в освітньому процесі.

РНУ 19. Уміння впроваджувати відповідними засобами екологічні цінності і відповідальне ставлення школярів до оточуючого середовища та виконання ними правил

	<p>поведінки у природі.</p> <p>РНУ 20. Володіння інформаційно-комунікативними технологіями та вміннями застосовувати їх в освітньому процесі з біології та основ здоров'я.</p>
Комунікація	<p>РНК 1. Уміння зрозуміло і недвозначно доносити державною та іноземною мовою власні знання, досвід та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які здобувають освіту.</p> <p>РНК 2. Навички пошуку інформації з різних джерел за допомогою інформаційно-пошукових систем, її оброблення та критичного аналізу.</p> <p>РНК 3. Здатність ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками, дотримуючись етичних норм, принципів толерантності, діалогу та співробітництва, поважаючи гідність дітей.</p> <p>РНК 4. Здатність до рефлексії та професійної адаптації в різних педагогічних колективах та ситуаціях.</p>
Відповідальність і автономія	<p>РНАВ 1. Управління складною професійною діяльністю чи проектами.</p> <p>РНАВ 2. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.</p> <p>РНАВ 3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>РНАВ 4. Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп.</p> <p>РНАВ 5. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Виконання програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи або за сумісництвом і займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.</p> <p>Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології та агрономії, кандидат біологічних наук, доцент Вовк Сергій Володимирович.</p> <p>Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, мають науковий ступінь та/або вчене звання, мають підтверджений рівень наукової і професійної</p>

	<p>активності.</p> <p>Науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, що підтверджується відповідними посвідченнями, довідками та сертифікатами.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість спеціалізованими приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів; мультимедійним обладнанням для використання в навчальних аудиторіях; комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану.</p> <p>Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки, у тому числі читального залу; пунктів харчування, актового та спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків, медичного пункту.</p> <p>Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком.</p> <p>Використання сучасних прикладних комп'ютерних програм.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками з кожного освітнього компонента навчального плану.</p> <p>Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів.</p> <p>Використання освітнього порталу, віртуального навчального середовища ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” та авторських розробок науково-педагогічних працівників.</p>
<p>9. Академічна мобільність (регламентується Постановою Кабінету Міністрів України №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)</p>	
Національна кредитна мобільність	<p>На загальних підставах у межах України.</p> <p>Навчання студентів за кредитно-трансферною системою, обсяг 1 кредиту – 30 год.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Допускається перезарахування кредитів, опанованих в іноземних закладах вищої освіти, за умови їх відповідності набутим компетентностям.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах у межах ліцензійного обсягу спеціальності за умови попередньої мовної підготовки.</p>

2. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма семест- рового контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
<i>Цикл дисциплін загальної підготовки</i>			
ОК 1	Актуальні питання історії української державності та культури	5	екзамен
ОК 2	Усна й письмова комунікація та академічна риторика	5	залік, екзамен
ОК 3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	10	залік, екзамен
ОК 4	Філософія	5	екзамен
ОК 5	Фізичне виховання	3	залік
ОК 6	Педагогіка з основами педагогічної майстерності	9	залік, екзамен
ОК 7	Основи інклюзивної педагогіки	3	залік
ОК 8	Психологія (загальна, вікова, педагогічна)	6	екзамен
ОК 9	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
<i>Цикл дисциплін професійної підготовки</i>			
ОК 10	Загальна, неорганічна та фізикоїдна хімія	6	залік
ОК 11	Основи органічної, біоорганічної та біологічної хімії	6	залік
ОК 12	Ботаніка	12	екзамен
ОК 13	Зоологія	12	екзамен
ОК 14	Цитологія	3	залік
ОК 15	Гістологія з основами ембріології	5	залік
ОК 16	Мікробіологія з основами вірусології	6	залік
ОК 17	Анатомія людини (загальна та вікова)	6	екзамен
ОК 18	Фізіологія людини та тварин, вікова фізіологія	6	екзамен
ОК 19	Фізіологічні основи здорового способу життя	6	екзамен
ОК 20	Фізіологія та біохімія рослин	6	екзамен
ОК 21	Біоекологія	4,5	залік
ОК 22	Генетика з основами селекції	6	екзамен
ОК 23	Методика навчання біології та основ здоров'я	6	екзамен

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма семестрового контролю
1	2	3	4
ОК 24	Теорії еволюції	6	екзамен
ОК 25	Інформаційні технології в навчанні біології та основ здоров'я	6	залік
ОК 26	Навчальна практика із зоології безхребетних	1,5	залік
ОК 27	Навчальна практика з анатомії, морфології рослин	1,5	залік
ОК 28	Навчальна практика із зоології хребетних	1,5	залік
ОК 29	Навчальна практика з систематики рослин	1,5	залік
ОК 30	Навчальна практика з фізіології рослин	1,5	залік
ОК 31	Пропедевтична педагогічна практика (навчальна)	3	залік
ОК 32	Виробнича педагогічна практика	9	диф. залік
ОК 33	Курсова робота (ботаніка, зоологія, фізіологія рослин)	3	диф. залік
ОК 34	Курсова робота (педагогіка, фізіологія людини та тварин, методика навчання біології)	3	диф. залік
ОК 35	Оглядові лекції	1,5	-
ОК 36	Підсумкова атестація: Комплексний іспит зі спеціальності	1,5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
<i>Цикл дисциплін загальної підготовки</i>			
ВК 1.2	Студент вільно обирає будь-які освітні компоненти із загального запропоновано списку з огляду на те, що сумарна кількість кредитів за обраними дисциплінами цього циклу має становити 15.	15	залік
<i>Цикл дисциплін професійної підготовки</i>			
ВК 2.2	Студент вільно обирає будь-які освітні компоненти із загального запропоновано списку з огляду на те, що сумарна кількість кредитів за обраними дисциплінами цього циклу має становити 45.	45	залік
Загальний обсяг вибіркового компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

3. Структурно-логічна схема освітньої програми

Семестр	Освітні компоненти
1	<p>Актуальні питання історії української державності та культури</p> <p>Усна й письмова комунікація та академічна риторика</p> <p>Іноземна мова за професійним спрямуванням</p> <p>Фізичне виховання</p> <p>Безпека життєдіяльності та основи охорони праці</p> <p>Ботаніка</p> <p>Зоологія</p> <p>Цитологія</p> <p>Гістологія з основами ембріології</p> <p>Мікробіологія з основами вірусології</p> <p>Загальна, неорганічна та фізколоїдна хімія</p>
2	<p>Усна й письмова комунікація та академічна риторика</p> <p>Іноземна мова за професійним спрямуванням</p> <p>Фізичне виховання</p> <p>Ботаніка</p> <p>Зоологія</p> <p>Гістологія з основами ембріології</p> <p>Мікробіологія з основами вірусології</p> <p>Основи органічної, біоорганічної та біологічної хімії</p> <p>Навчальна практика із зоології безхребетних</p> <p>Навчальна практика з анатомії, морфології рослин</p>
3	<p>Педагогіка з основами педагогічної майстерності</p> <p>Психологія (загальна, вікова, педагогічна)</p> <p>Ботаніка</p> <p>Зоологія</p> <p>Анатомія людини (загальна та вікова)</p>
4	<p>Педагогіка з основами педагогічної майстерності</p> <p>Ботаніка</p> <p>Зоологія</p> <p>Фізіологія людини та тварин, вікова фізіологія</p> <p>Навчальна практика із зоології хребетних</p> <p>Навчальна практика з систематики рослин</p>
5	<p>Філософія</p> <p>Педагогіка з основами педагогічної майстерності</p> <p>Біоекологія</p> <p>Фізіологічні основи здорового способу життя</p> <p>Фізіологія та біохімія рослин</p>
6	<p>Іноземна мова за професійним спрямуванням</p> <p>Основи інклюзивної педагогіки</p> <p>Біоекологія</p> <p>Фізіологічні основи здорового способу життя</p>

	<p>Фізіологія та біохімія рослин Курсова робота (ботаніка, зоологія, фізіологія рослин) Навчальна практика з фізіології рослин</p>
7	<p>Іноземна мова за професійним спрямуванням Генетика з основами селекції Методика навчання біології та основ здоров'я Теорії еволюції Пропедевтична педагогічна практика (навчальна)</p>
8	<p>Іноземна мова за професійним спрямуванням Інформаційні технології в навчанні біології та основ здоров'я Курсова робота (педагогіка, фізіологія людини та тварин, методика навчання біології) Виробнича педагогічна практика Оглядові лекції Підсумкова атестація: Комплексний іспит зі спеціальності</p>

5. Матриця забезпечення програмних результатів (ПР) навчання відповідними компонентами (ОК) освітньої програми

Компоненти освітньої програми																																								
Програмні результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36				
РНЗ 1	•			•																																				
РНЗ 2	•	•	•	•		•	•	•																																
РНЗ 3		•	•																																•	•				
РНЗ 4												•	•									•																		
РНЗ 5												•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•										•		•			
РНЗ 6										•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•										•	•	•			
РНЗ 7												•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•												•	•	•			
РНЗ 8					•				•									•	•	•																	•	•		
РНЗ 9						•	•	•																•													•	•		
РНЗ 10						•	•	•											•	•																	•	•		
РНЗ 11						•	•	•											•	•				•														•	•	
РНЗ 12						•	•	•											•	•				•			•											•	•	
РНУ 1		•				•	•																	•											•		•			
РНУ 2	•	•		•		•	•	•		•		•	•						•					•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
РНУ 3						•	•	•																•												•	•			
РНУ 4	•			•		•	•	•																•												•	•			
РНУ 5						•	•	•										•	•					•													•	•		
РНУ 6						•	•	•	•															•												•	•			
РНУ 7						•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
РНУ 8										•	•						•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						
РНУ 9						•	•											•		•				•												•		•		
РНУ 10							•				•													•												•				
РНУ 11										•	•													•												•				
РНУ 12												•	•	•	•	•	•	•				•	•		•			•		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•

6. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання проводиться з метою перевірки знань і вмінь здобувачів освіти, встановлення відповідності набутих компетентностей вимогам освітньої програми, формування рейтингу успішності, мотивації студентів до систематичної праці протягом усього періоду навчання та заохочення здорової конкуренції, аналізу якості освітнього процесу, корегування змісту та методів навчання.

Оцінювання результатів навчання ґрунтується на принципах систематичності, об'єктивності, прозорості та рівності вимог. Воно відбувається під час проведення контрольних заходів упродовж і наприкінці семестру чи навчального року. Контрольні заходи включають поточний, проміжний, семестровий, підсумкову атестацію і контроль залишкових знань.

Поточний включає контроль відвідування студентами аудиторних занять і перевірку знань та вмінь на семінарських, лабораторних та практичних заняттях. Він проводиться впродовж семестру і включає перевірку аудиторної та самостійної роботи. Необхідність проведення поточного контролю, кількість контрольних заходів, форму проведення визначає викладач освітнього компонента.

Семестровий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання наприкінці семестру. Він проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку або екзамену з конкретного освітнього компонента. Студенти допускаються до семестрового контролю за умови відсутності академічної заборгованості за попередній семестр.

Підсумкова атестація відбувається наприкінці останнього року навчання у формі письмового комплексного іспиту зі спеціальності.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться методами, що відповідають специфіці конкретного освітнього компонента і мають за мету забезпечення об'єктивності визначення рівня знань, умінь і всіх інших навчальних досягнень студента. Детальний опис кожної форми контролю, методів перевірки знань і вмінь доступний для студента на початку вивчення освітнього компонента.

Критерії оцінювання – це підстави для встановлення конкретної оцінки (конкретної кількості балів) за виконану роботу, виявлені знання і вміння студента. Критерії оцінювання можуть включати присутність здобувача освіти на заняттях і його активність, сильні та слабкі сторони й інші характеристики виконаної роботи, наявність правильних відповідей і помилок. Критерії оцінювання окремих параметрів, характеристик, властивостей або складових частин роботи дозволяють визначити їхню пріоритетність і вагу у загальній оцінці. Критерії оцінювання є об'єктивними, прозорими та однаковими для всіх здобувачів вищої освіти; вони наводяться у робочій програмі освітнього компонента й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання, наведеної в таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Загальна кількість балів складається із суми балів за кожну оцінювану роботу та балів за проміжний контроль, які оцінюються відповідно до встановлених робочою програмою освітнього компонента критеріїв оцінювання.

Розподіл балів, які здобувач освіти може отримати при проведенні поточного, проміжного й семестрового контролю здійснюється з урахуванням тривалості, складності, пріоритетності кожного виду роботи чи завдання. Розподіл балів семестрової оцінки наводиться у робочій програмі освітнього компонента й доводиться до відома студентів на першому занятті.

Додаткові бали – це бали, які студент може набрати, виконавши додаткові завдання, якщо це передбачено робочою програмою освітнього компонента. Кількість додаткових балів не може перевищувати 10. Якщо студент, виконавши додаткові завдання отримав додаткові бали, і при їх зарахуванні загальна сума перевищує 100, студент отримує семестрову оцінку 100 балів. Можливість отримання додаткових балів, їхній розподіл і опис додаткових завдань доводяться до відома студентів на першому занятті.

Якщо підсумкова оцінка становить 21-49 балів, виникає академічна заборгованість, котра дає можливість на два повторні проходження семестрового контролю. Підсумкова оцінка 0-20 балів передбачає обов'язкове повторне вивчення освітнього компонента.

На першому занятті семестру викладач зобов'язаний поінформувати студентів про графік і форми контролю, методи та критерії оцінювання

згідно з робочою програмою освітнього компонента. Ця інформація є відкритою й доступною для студентів упродовж семестру.

У журналі обліку занять і відвідування фіксується інформація про присутність студентів, результати поточного та проміжного контролю.

У заліковій книжці, заліковій та екзаменаційній відомостях записується дата семестрового контролю та підсумкова оцінка за 100-бальною і національною шкалою оцінювання.

Результати оцінювання є відкритою інформацією і доступні для всіх студентів і науково-педагогічних працівників університету.

У додатку до диплома та академічній довідці вказуються оцінки з усіх освітніх компонентів, які вивчав студент. Оцінкою з освітнього компонента вважається середнє арифметичне семестрових оцінок.

7. Практика здобувачів

Практика здобувачів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців і проводиться на оснащених відповідним чином базах практики. Види та обсяги практик, передбачених освітньою програмою підготовки фахівців, відображені в таблиці.

№ з/п	Вид практики	Кількість кредитів (тривалість практики в год.)	Заплановані результати	Основний зміст практики	Звітність
1	Навчальна практика з анатомії, морфології рослин	1,5 кредити (45 годин)	РНУ 2, РНУ 7, РНУ 8, РНУ 12, РНУ 13, РНУ 17, РНУ 18, РНУ 21, РНК 3	Вивчення морфології та анатомії рослин у природних умовах; оволодіння вміннями складання морфологічного гербарію	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
2	Навчальна практика із зоології безхребетних	1,5 кредити (45 годин)	РНУ 2, РНУ 7, РНУ 8, РНУ 12, РНУ 13, РНУ 17,	Вивчення різноманітності безхребетних тварин у природних умовах,	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист

			РНУ 18, РНУ 21, РНК 3	оволодіння вміннями визначати їх за визначниками та формувати колекції	
3.	Навчальна практика з систематики рослин	1,5 кредити (45 годин)	РНУ 2, РНУ 7, РНУ 8, РНУ 12, РНУ 13, РНУ 17, РНУ 18, РНУ 21, РНК 3	Вивчення різноманітності рослин у природних умовах; оволодіння вміннями визначати їх за визначниками та складання систематичного гербарію	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
4.	Навчальна практика із зоології хребетних	1,5 кредити (45 годин)	РНУ 2, РНУ 7, РНУ 8, РНУ 12, РНУ 13, РНУ 17, РНУ 18, РНУ 21, РНК 3	Вивчення різноманітності хребетних тварин у природних умовах, оволодіння вміннями визначати їх за визначниками, слідами життєдіяльнос- ті, голосами, зовнішнім виглядом	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
5.	Навчальна практика з фізіології рослин	1,5 кредити (45 годин)	РНУ 2, РНУ 7, РНУ 8, РНУ 12, РНУ 13, РНУ 17, РНУ 18, РНУ 21, РНК 3	Вивчення у природних умовах фізіологічних процесів, що відбуваються в рослинах	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
6.	Пропедевтич на педагогічна	3 кредити (90 годин)	РНУ 1, РНУ 2, РНУ 4,	Вивчення особливостей освітнього	Щоденник проходження практики, звіт

	практика (навчальна)		РНУ 5, РНУ 6, РНУ 14, РНУ 17, РНУ 21, РНК 3, РНК 4, РНК 5	процесу в школі, специфіки та змісту фахової діяльності класного керівника, вчителя біології та основ здоров'я	з практики та його захист
7.	Виробнича педагогічна практика	9 кредитів (270 годин)	РНУ 1, РНУ 2, РНУ 3, РНУ 4, РНУ 5, РНУ 6, РНУ 9, РНУ 10, РНУ 11, РНУ 14, РНУ 15, РНУ 16, РНУ 17, РНУ 18, РНУ 19, РНУ 20, РНУ 21, РНК 1, РНК 3, РНК 4, РНК 5	Повноцінне виконання функцій учителя- предметника (учителя біології та основ здоров'я) та класного керівника	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист

8. Форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі комплексного іспиту зі спеціальності і за умови успішного його складання завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня «бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «бакалавр із середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я».

Метою комплексного іспиту зі спеціальності є встановлення відповідності рівня фахової підготовки випускника вимогам, що висувають

до здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) в галузі знань 01 Освіта.

Підсумкова атестація здійснюється у відкритому режимі (публічно) атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Оцінювання відповідей студентів здійснюється відповідно до затверджених критеріїв, які оголошуються на початку останнього року навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Гарант освітньої програми,
кандидат біологічних наук, доцент

С. В. Вовк

Завідувач кафедри біології та агрономії

С. В. Маслійов